

KOHTUUHINTAISIA VIESTINTÄPALVELUJA YRITYKSILLE JA KULUTTAJILLE

Tieto- ja viestintäteknikka sekä data- ja verkkoyhteyspalvelut ovat tulleet perinteisten puhelinpalvelujen tilalle kuluttajille ja yrityksille keskeisinä tuotteina. Nykyään on saatavilla yhä enemmän audiovisuaalista sisältöä tilauspalveluna, ja 4G- ja 5G-verkkoyhteydet lisääntyvät eksponentiaalisesti. Vastauksena tähän kehitykseen EU on luonut televiestinnän sääntelykehiksen, jonka piiriin kuuluvat kiinteät ja langattomat puhelinverkot, internet sekä lähetys- ja välitystoiminta ja jonka sääntöjä sovelletaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan äskettäin teettämän tutkimuksen mukaan televiestintäpalvelujen osuus Euroopan unionin BKT:stä on 86,1 miljardia euroa vuodessa ja Euroopan parlamentin käyttöön ottamalla uusilla lainsäädäntötoimenpiteillä voitaisiin tuottaa vielä 40 miljardia euroa.

OIKEUSPERUSTA

Koska perussopimuksissa ei määrätä suorasta toimivallasta sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla, tämän alan lainkäyttövalta on johdettu useista SEUT-sopimuksen artikloista. Toimia on pitänyt kehittää tämän lainkäyttövallan pohjalta, sillä mediatuotteet ja -palvelut ovat monitahoisia. Ne eivät ole pelkästään kulttuuriin liittyviä eivätkä myöskään pelkästään taloudellisia hyödykkeitä. Unioni voi toteuttaa alan toimia useiden alakohtaisten ja monialaisten politiikkojen puitteissa. Näitä ovat esimerkiksi teollisuuspolitiikka (SEUT:n 173 artikla), kilpailupolitiikka (SEUT:n 101–109 artikla), kauppapolitiikka (SEUT:n 206–207 artikla), Euroopan laajuiset verkot (SEUT:n 170–72 artikla), tutkimus ja teknologinen kehittäminen sekä avaruuspolitiikka (SEUT:n 179–190 artikla), lainsäädännön lähentäminen tekniikan yhdenmukaistamiseksi tai samanlaisten teknisten standardien käyttäminen (SEUT:n 114 artikla), tavaroiden vapaa liikkuvuus (SEUT:n 28, 30, 34–35 artikla), henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaa liikkuvuus SEUT:n 45–66 artikla), koulutus, ammatillinen koulutus, nuoriso ja urheilu (SEUT:n 165–166 artikla) sekä kulttuuri (SEUT:n 167 artikla).

TAVOITTEET

Lissabonin strategian jälkeen laadittiin Euroopan digitaalistrategia^[1], joka sisältyy komission hyväksymään Eurooppa 2020 -strategiaan yhtenä sen seitsemästä

[1]Digitaaliset sisämarkkinat, <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

lippulaivahankkeesta. Toukokuussa 2010 julkaistussa strategiassa määritellään tieto- ja viestintätekniikan keskeinen rooli EU:n pyrkiessä saavuttamaan vuodeksi 2020 asetetut kunnianhimoiset tavoitteet. Eurooppa 2020 -strategiassa korostettiin laajakaistan käyttöönoton merkitystä, jotta yrityksille ja kuluttajille voidaan tarjota kohtuuhintaisia viestintäkeinoja. Kuluttajien ja yritysten verkkoon pääsyn helpottaminen todettiin painopisteeksi komission vuoden 2015 digitaalisten sisämarkkinoiden strategiassa^[2] sekä myöhemmin Ursula von der Leyenin komission suuntaviivoissa, jotka tunnetaan nimellä ”Ohjelma Euroopalle” ja joissa korostetaan 5G-verkkojen merkitystä^[3].

SAAVUTUKSET

Televiestinnän nykyisen sääntelykehiksen muodostaa direktiiveistä ja asetuksista koostuva paketti. Se hyväksyttiin syyskuussa 2016, ja sillä pyritään ottamaan huomioon alan nopea kehitys ja yhdenmukaistamaan sääntöjä, jotka koskevat sekä sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen varsinaista sääntelyä että sääntelykehiksen täytäntöönpanoa.

- Komissio antoi 14. syyskuuta 2016 [tiedonannon](#) ”Verkkoyhteydet kilpailukykyisillä digitaalisilla sisämarkkinoilla – Kohti eurooppalaista gigabittiyhteiskuntaa” ja pyysi siinä parlamenttia, neuvostoa, Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa tarkastelemaan ehdotusta, jossa ilmoitetaan eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä, laajakaistayhteyksiä koskevista unionin yhteisistä tavoitteista vuodeksi 2025, suunnitelmasta edistää Euroopan teollisuuden johtoasemaa viidennen sukupolven langattoman teknologian (5G) alalla sekä palvelusetelijärjestelmästä, jonka avulla viranomaiset voivat halutessaan tarjota kansalaisille maksuttomia wifi-yhteyksiä (WiFi4EU)^[4].
- [Sähköisen viestinnän kustannukset](#) ovat laskeneet^[5], kun puheluja ja tekstiviestejä koskevat verkkovierailumaksut [poistettiin 15. kesäkuuta 2017 alkaen kuluttajilta, jotka käyttävät näitä yhteyksiä kohtuullisesti matkustaessaan EU:ssa](#).
- Kuluttajien ja yritysten suojaa on parannettu hyväksymällä lainsäädäntöä yksityisyyden suojasta ([direktiivi 2009/136/EY](#)^[6]) ja tietosuojasta ([asetus \(EU\) 2016/679](#)^[7] ja [direktiivi 2016/680](#)^[8]), lujittamalla Euroopan verkko- ja tietoturvaviraston^[9] (ENISA) toimeksiantoa, hyväksymällä [direktiivi \(EU\)](#)

[2][COM\(2015\)0192](#).

[3]Kunnianhimoisempi unioni — Ohjelma Euroopalle https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_fi.pdf

[4]Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Verkkoyhteydet kilpailukykyisillä digitaalisilla sisämarkkinoilla – Kohti eurooppalaista gigabittiyhteiskuntaa ([COM\(2016\)0587](#)).

[5]Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2120, annettu 25. marraskuuta 2015, avointa internetyhteyttä koskevista toimenpiteistä ja yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla annetun direktiivin 2002/22/EY sekä verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella annetun asetuksen (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta (EUVL L 310, 26.11.2015, s. 1–18).

[6]EUVL L 337, 18.12.2009, s. 11.

[7]EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1.

[8]EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89.

[9]Perustettu asetuksella (EY) N:o 460/2004 (EUVL L 77, 13.3.2004, s. 1); Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma, annettu 16. huhtikuuta 2013, ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja

[2016/1148](#) toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa^[10], lujittamalla oikeutta vaihtaa lankapuhelin- tai matkaviestinoperaattoria yhden työpäivän kuluessa ja säilyttää alkuperäinen puhelinnumero (numeroiden siirrettävyys, [direktiivi 2009/136/EY](#)) ja ottamalla käyttöön yhtenäinen eurooppalainen hätänumero 112 ([direktiivi 2009/136/EY](#)), puhelinnumero 116 000 lasten katoamistapauksia varten, lasten auttava puhelin 116 111 ja henkisen tuen puhelin 116 123 sekä kuluttajien ja verkkokauppioiden verkkovälitteinen riidanratkaisufoorumi^[11].

- Televiestintäpalvelujen saatavuutta on parannettu antamalla kilpailua edistävää lainsäädäntöä, jossa on vahvistettu selkeitä ja kattavia sääntöjä sekä kannustettu parantamaan laatua ja hintoja ja lisäämään palveluja ([eurooppalainen sähköisen viestinnän säännöstö](#)). Lisäksi on investoitu nopeaa internetiä tukeviin laajakaistaverkkoihin, tuettu radiotaajuuspoliittisen ohjelman avulla langatonta teknologiaa, kuten LTE- ja 3G-verkkoja, ja [yhdenmukaistettu 470–790 MHz:n taajuusalueen käyttö unionissa](#) gigabittiyhteyksien luomiseksi kaikille keskeisille sosioekonomisille toimijoille^[12].

Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin (BEREC) ([asetus \(EY\) N:o 2018/1971](#)^[13]) huolehtii kansallisten sääntelyviranomaisten ja komission välisestä yhteistyöstä ja edistää hyviä käytäntöjä ja yhteisiä toimintatapoja, jotta voidaan yhtenäistää televiestinnän kansallisia sääntelymenettelyjä ja vältetään sääntelyn epäyhtenäisyys, joka voisi vääristää kilpailua televiestinnän sisämarkkinoilla. Ajantasaistetussa lainsäädännössä annetaan kansallisten sääntelyviranomaisten tehtäväksi edistää kilpailua sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen tarjonnassa sekä vahvistaa niiden toimintaa ohjaavat periaatteet, joita ovat riippumattomuus, puolueettomuus, avoimuus ja muutoksenhakuoikeus. Monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman avulla laaditaan ohjeistusta, ja siinä asetetaan tavoitteita radiotaajuuksien käytön strategista suunnittelua ja yhdenmukaistamista varten. Näin varmistetaan sisämarkkinoiden toimivuus taajuuksien käyttöön liittyvillä unionin politiikan aloilla, kuten sähköinen viestintä, tutkimus, teknologian kehittäminen ja avaruus, liikenne, energia-ala ja audiovisuaaliala.

EUROOPAN PARLAMENTIN ROOLI

Parlamentti kannattaa määrätietoista ja kehittyntä tieto- ja viestintäteknikkapolitiikkaa, ja se on toiminut hyvin aktiivisesti alan lainsäädännön antamisessa, jotta on voitu lisätä kuluttajille ja yrityksille koituvia hyötyjä. Siksi se on jatkuvasti auttanut pitämään esillä tieto- ja viestintäteknikkaan liittyviä kysymyksiä sekä hyväksymällä lainsäädäntöä että esittämällä valiokunta-aloitteisia mietintöjä, suullisia ja kirjallisia kysymyksiä, lausuntoja ja päätöslauselmia sekä teettämällä selvityksiä^[14]

neuvoston asetukseksi Euroopan verkko- ja tietoturvvirastosta (ENISA) (EUVL C 45, 5.2.2016, s. 102).

[10]EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1.

[11]Foorumi on käytettävissä osoitteessa <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>, ja lisätietoja on osoitteessa https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumers/resolve-your-consumer-complaint_fi

[12]EUVL L 138, 25.5.2017, s. 131.

[13]EUVL L 321, 17.12.2018, s. 1.

[14]EP Think Thank: <http://www.europarl.europa.eu/thinktank/fi/home.html#studies>

ja järjestämällä seminaareja^[15]. Se on myös kehottanut parantamaan kansallisten toimien koordinoitua kehittämistä Euroopan laajuisia palveluja ja lisäämään EU:n tukea televiestintään.

Parlamentti on muistuttanut, että taajuusyliäämää on hyödynnettävä siten, että laajakaista saadaan kaikkien unionin kansalaisten ulottuville, ja että lisätoimien avulla on varmistettava nopeiden laajakaistayhteyksien yleiset käyttömahdollisuudet sekä [kaikkien kansalaisten ja kuluttajien digitaalinen lukutaito ja osaaminen](#)^[16]. Se myös [pitää tärkeänä tietoverkkojen turvallisuutta](#)^[17], jotta voidaan turvata vahva yksityisyyden suoja ja kansalaisvapaudet kuluttajille ja yrityksille digitaaliympäristössä. Parlamentti pyrkii samalla voimakkaasti edistämään teknologian ja verkon neutraaliutta ja unionin kansalaisten verkkovapauksia sekä televiestintäverkkojen kautta tarjottavien palvelujen ja sovellusten saatavuutta ja käyttöä koskevia toimia kansalaisten perusoikeuksia ja -vapauksia kunnioittaen. Tällaisten toimien avulla on myös varmistettava, [etteivät internetpalvelujen tarjoajat rajoita käyttäjien mahdollisuuksia käyttää haluamaansa sisältöä tai haluamiaan sovelluksia ja palveluja](#)^[18].

Parlamentti vahvistaa näitä takeita jatkuvasti lainsäädännön avulla. Se on keskeisessä asemassa pyrittäessä poistamaan digitaalisten sisämarkkinoiden esteitä ja uudenaikaistamaan unionin televiestintäsääntöjä, joita sovelletaan nykyisiin digitaalisiin ja datavetoisiin tuotteisiin ja palveluihin, jotta [voidaan lisätä kuluttajien ja yritysten digitaalisia etuja](#). Parlamentti on parantanut yleistä datan saatavuutta ja tiedonsiirtoa vahvistamalla verkon neutraaliutta koskevia standardeja, yhdenmukaistamalla 470–790 MHz:n taajuusalueen käytön, tukemalla kaikkien käytävissä olevia maksuttomia wifi-yhteyksiä (Wifi4EU) kaupungeissa ja taajamissa, investoimalla suurteholaskentaan ja tieteen pilvipalveluihin (eurooppalaiset avoimen tieteen pilvipalvelut) sekä poistamalla verkkovierailumaksut^[19]. Parlamentti on pannut alulle ja saattanut päätökseen merkittävän lainsäädäntötyön, jonka tavoitteena on lisätä sähköistä kaupankäyntiä EU:ssa sekä kuluttajien että yritysten, etenkin pk-yritysten, keskuudessa. Esimerkkeinä työn tuloksista voidaan mainita [direktiivi 2014/61/EU](#) toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi^[20] ja [asetus \(EU\) N:o 910/2014](#) sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla^[21]. Niiden tarkoituksena on helpottaa verkkoliiketoimintaa^[22]. Parlamentti on kannattanut komission ehdotusten mukaisesti [tekijänoikeussääntöjen](#) uudenaikaistamista^[23] ja [audiovisuaalisia tiedotusvälineitä koskevien sääntöjen](#) ajantasaistamista^[24].

[15]Seminaarit: <https://www.europarl.europa.eu/committees/fi/events/events-workshops>

[16]EUVL C 81 E, 15.3.2011, s. 45.

[17]EUVL C 332 E, 15.11.2013, s. 22.

[18]EUVL C 153 E, 31.5.2013, s. 128.

[19]EUVL L 310, 26.11.2015, s. 1.

[20]EUVL L 155, 23.5.2014, s. 1.

[21]EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73.

[22][COM\(2017\)0228](#) – ei enää voimassa.

[23]Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/790, annettu 17. huhtikuuta 2019, tekijänoikeudesta ja lähioikeuksista digitaalisilla sisämarkkinoilla ja direktiivien 96/9/EY ja 2001/29/EY muuttamisesta (EUVL L 130, 17.5.2019, s. 92).

[24]Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1808, annettu 14. marraskuuta 2018, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2010/13/EU (audiovisuaalisia

Parlamentti on saanut päätökseen lainsäädäntötyönsä tietosuojaa koskevan sääntelykehysten uudistamisesta. [Asetus \(EU\) 2016/680](#)^[25] ja [asetus \(EU\) 2016/679](#)^[26] luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta hyväksyttiin 27. huhtikuuta 2016. Parlamentti on toteuttanut laajan lainsäädäntötyön, joka koskee digitaalisten sisämarkkinoiden strategian ja [digitaalisten sisämarkkinoiden toimenpidepaketista annetun parlamentin päätöslauselman](#)^[27] johdosta esitettyjä ehdotuksia. Siinä käsiteltiin esimerkiksi perusteettomia rajoituksia^[28], rajatylittäviä pakettipalveluja^[29], verkkosisältöpalvelujen rajatylittävää siirrettävyyttä^[30], kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen tarkistamista^[31], audiovisuaalisia mediapalveluja^[32], muiden kuin henkilötietojen vapaata liikkuvuutta^[33], tavaroiden verkkokauppaa ja muuta etämyyntiä koskevia sopimuksia^[34] sekä digitaalisen sisällön toimittamista koskevia sopimuksia^[35]. Parlamentti antoi myös päätöslauselman internetyhteyksistä kasvun, kilpailukyvyn ja yhteenkuuluvuuden lisäämiseksi: [eurooppalainen gigabittiyhteiskunta ja 5G](#)^[36]. Sen tavoitteena on tukea 5G-verkkojen käyttöönoton aikataulua kuluttajien ja yritysten verkkoliitännöiden helpottamiseksi.

EU:n yhteensovitetuista toimista covid-19-pandemian ja sen seurausten torjumiseksi 17. huhtikuuta 2020 antamassaan [pätöslauselmassa](#)^[37] parlamentti totesi, että terveydenhoidon yhdenvertaiseen saatavuuteen – ja mahdollisuuteen saada tarkkoja ja todennettuja tietoja – on kiinnitettävä erityistä huomiota, sillä terveydenhuollon etäpalvelujen ja sähköisen kaupankäynnin nopea yleistymisen pandemian aikana tekee kohtuuhintaisista yhteyksistä erityisen tärkeitä.

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan [äskettäin teettämän tutkimuksen](#) mukaan televiestintäpalvelujen osuus Euroopan unionin BKT:stä on 86,1 miljardia euroa vuodessa ja Euroopan parlamentin käyttöön ottamalla uusilla lainsäädäntötoimenpiteillä televiestintäpalvelujen sisämarkkinoiden yhdistämiseksi entisestään voitaisiin tuottaa vielä 40 miljardia euroa^[38]. Euroopan parlamentin muut, [digitaalisten palvelujen uusia kehityskulkuja koskevat tutkimukset](#)^[39] osoittavat, että yhteyksien kehittämisestä edelleen kohti 6G-teknologiaa tulee eurooppalaisille yrityksille ja kuluttajille entistäkin tärkeämpää.

mediapalveluja koskeva direktiivi) muuttamisesta vaihtuvien markkinarealiteettien vuoksi (EUVL L 303, 28.11.2018, s. 69).

[25]EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89.

[26]EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1.

[27]EUVL C 11, 12.1.2018, s. 55.

[28][COM\(2016\)0289](#).

[29][COM\(2016\)0285](#).

[30]COM(2015)0627.

[31][COM\(2016\)0283](#).

[32]COM(2016)0287.

[33][COM\(2017\)0495](#).

[34][COM\(2015\)0635](#).

[35]COM(2015)0634.

[36]EUVL C 307, 30.8.2018, s. 144.

[37]Hyväksytyt tekstit, [P9_TA\(2020\)0054](#).

[38]J. Scott Marcus ja muut, Contribution to growth: The European Digital Single Market – Delivering economic benefits for citizens and businesses, tutkimus sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnalle, talous-, tiede- ja elämänlaatuasioiden politiikkayksikkö, Euroopan parlamentti, Luxemburg, 2019.

[39]Sohnemann, N. ja muut, New Developments in Digital Services, tutkimus sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnalle, talous-, tiede- ja elämänlaatuasioiden politiikkayksikkö, Euroopan parlamentti, Luxemburg, 2020.

